

Tilannekatsaus – syksy 2024

Tieto- ja viestintäteknologian opetuskäytön suunnitelma 2023 – 2026

KASVATUS JA OPETUS

19. marraskuuta 2024
Kasvatuksen ja opetuksen TVT-ryhmä

Tilannekatsaus – syksy 2024

Tieto- ja viestintäteknologian opetuskäytön suunnitelma 2023 – 2026

1 Johdanto

Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuuden johtoryhmä hyväksyi 9.8.2023 Tieto- ja viestintäteknologian opetuskäytön suunnitelman vuosille 2023-2026.

Suunnitelmaan kirjattiin, että TVT-suunnitelman toteutumista seuraa Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuuden johtoryhmä. Kasvatuksen ja opetuksen TVT-ryhmä arvioi toimenpiteiden edistymistä kerran kalenterivuodessa ja raportoi johtoryhmälle tilanteesta vähintään kerran suunnitelmakauden aikana sekä suosittelee tarkentavia toimenpiteitä.

Tähän tilannekatsaukseen 19.11.2024 on koottu keskeisimpiä tavoitteisiin liittyviä toimia ja toimintakentän muutoksia vuosina 2023-2024. Lisäksi on kuvattu suunnitelmaan kirjattujen tavoitteiden toteutumisen tilaa suuntaa-antavilla liikennevalosymboleilla ja lopuksi nostettu esille erityishuomiota vaativia tavoitteita loppukaudelle.

Vihreä: Tavoite on toteutunut kokonaan tai lähes kokonaan.

Keltainen: Tavoite on toteutunut osittain ja sitä tukevia toimia on tehty.

Punainen: Toimenpiteitä ei ole käynnistetty, ne on keskeytetty tai ollaan merkittävästi jäljessä.

Varsinainen suunnitelmadokumentti koko tavoitteistoineen löytyy suomeksi ja ruotsiksi edu.turku.fi-sivustolta kohdasta Opetuksen tueksi > [TVT-suunnitelma](#).

2 TVT oppimisessa: Oppijan osaaminen ja toimintakulttuuri

Tavoitteisto päälinjoiltaan ajanmukainen ja varhaiskasvatussuunnitelman/opetussuunnitelmien mukainen. Se kuvaa jatkumoa varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle.

Päivityksiä suunniteltaessa huomioidaan käynnissä olevan OKM:n ja OPH:n yhteisen [varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä vapaan sivistystyön digitalisaation viitekehityksen](#) tuotokset.

3 TVT oppimisessa: Opettajan osaaminen ja toimintakulttuuri

Jokainen Turun kaupungin opettaja:

- Hyödyntää aktiivisesti opetuksessaan tieto- ja viestintäteknologiaa tavalla, joka edistää oppimista.
- Valitsee TVT:n käyttötapoja, jotka ovat oppijakeskeisiä, henkilökohtaistettuja ja lisäävät osallisuutta.
- Huomioi TVT:n mahdollisuudet oppijan osaamisen arvioinnissa ja osoittamisessa.
- Toimii digitaalisten alustojen avulla yhteisöllisesti muiden opettajien kanssa ja jakaa osaamistaan.
- On rohkea kokeilija ja oman työnsä kehittäjä. Etsii oma-aloitteisesti ja yhteistyössä kollegoiden kanssa tapoja saavuttaa OPS:n / varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteita TVT:n avulla.
- Kehittää omaa TVT-osaamistaan aktiivisesti ja jatkuvasti.

Yksikön toimintakulttuuri:

- Yksikkö on oppiva yhteisö. Henkilöstö ja oppijat oppivat yhdessä ja toisiltaan. Yhteisö rohkaisee kokeiluun, yrittämiseen, jakamiseen ja sallii myös erehtymisen.
- Tieto- ja viestintäteknologiaa hyödynnetään aktiivisesti henkilöstön välisessä yhteistyössä ja arjen toiminnassa.
- Kertynyttä TVT-osaamista jaetaan suunnitelmallisesti opettajien kesken.
- Yksikön toiminnan ja TVT-osaamisen arviointi ohjaa toimintakulttuurin kehittymistä (mm. Opeka-Oppika-Ropeka-kyselyt).
- Yksikön TVT-opetuksen tavoitteet tarkennetaan yhteisöllisesti ja sovitaan, miten niihin päästään ja miten jokainen opettaja voi osallistua.

Tavoitteisto on ajanmukainen ja suunta oikea, mutta tavoitteet ovat vaativia. Tarvitaan jatkuvia ponnisteluja jokaisen opettajan osaamisen kehittämisen ja joka yksikön toimintakulttuurin edistämiseksi tavoitekuvausten tasolle. Uutena suurena osaamistarpeena on noussut suunnitelmakauden aikana tekoälyosaaminen.

Opettajistossa on havaittu viime vuosina koulutautumismuutosta. Arkityö kuormittaa ja koulutukseen irtautuminen voi olla vaikeaa. Opettajat hakeutuvatkin oma-aloitteisesti osaamisen kehittämisen piiriin aikaisempaa heikommin ja opettajien väliset osaamiserot korostuvat entisestään. Lähijohtajilta tarvitaan määrätietoista ja suunnitelmallista ohjausta, jotta kaikki opettajat ohjautuvat heille tarpeellisen koulutuksen ja vertaistuen piiriin. Myös yksikön sisäisen osaamisen jakaminen on resurssi, jota ei vielä osata kaikissa yksiköissä tehokkaasti hyödyntää.

On myös havaittu tietynlaista fossilisaatiota. Kun arjessa pärjäämiseen tarvittava perusosaaminen on saavutettu, sitä ei välttämättä enää syvennetä tai laajenneta jatkuvana oppimisena. Haasteellisiksi koetut OPS-sisällöt, mm. ohjelmointi peruskoulussa, saatetaan sivuuttaa kokonaan. Viimeaikaiset tutkimukset ja [raportit](#) tukevat em. havaintoja.

Em. ongelmiin on viime aikoina tartuttu mm. TOP-keskuksen yksikkökohtaisilla kartoituksilla ja niistä johdetuilla neuvottelukäynneillä koulun johdon ja TVT-vastuuhenkilöiden kanssa.

4 Oppimisympäristön teknologia

4.1 Tietoverkot

- Opetuksessa tietoverkon tai opetuksen verkkopalvelun käyttökatko on kriittinen. Vikatilanteissa tuen on toimittava korkealla prioriteetilla.

- Tietoverkkojen ja erityisesti langattoman verkon kapasiteetti ja luotettava toiminta on turvattava päätelaitemäärän ja tietoliikenteen käytön kasvaessa. Wifi 6:n mahdollisuudet selvitetään ja runkoverkon kapasiteettia nostetaan, kun se havaitaan alimitoitetuksi.
- Päätelaitemäärän kasvaessa ja siirryttäessä mm. digitaalisiin oppimateriaaleihin kaupungin ulkopuolisen tietoliikennekaistan tarve kasvaa. Nopeat yhteydet ulkosiin palveluntarjoajiin on varmistettava.
- Tietoverkkojen rakenteen pitää mahdollistaa langaton kuvan- ja äänensiirto sekä opettajan että oppilaiden laitteilta opetustilan esitystekniikkaan.
- Opettajien pääsy henkilöstölle tarkoitettuihin hallinnon palveluihin on oltava yksinkertainen ja toimintavarma eri toimialueista huolimatta.
- Suositetaan PoE-laitteita ja -kytkimiä kaapelointien vähentämiseksi.

- Lukioiden käyttöön kehitetään langaton ylioppilastutkintoverkko.
- Mikäli langattoman verkon toimivuus sitä suunnitelmakaudella edellyttää, voidaan tietoliikennettä priorisoida tai/ja verkkoon kytkettyjen omien laitteiden määrän rajoittamista (per käyttäjä) yhteistyössä Kasvatuksen ja opetuksen TVT-ryhmän kanssa.
- Siirrytään opetuksen käyttämissä verkoissa IPv6-protokollaan.

4.2 Päätelaitteet

- Yläkoululaisten oppilaskannettavat otetaan käyttöön pilvihallittuina.
- Oppivelvollisuuslain myötä lukiolaisille ja kaksoistutkintolaisille hankitaan kannettava Windows-tietokone. Lisäksi lukioissa voi olla suppea määrä yhteiskäyttöisiä tietokoneita erityistarkoituksiin.
- Ammatti-instituutin laitekokonaisuutta kehitetään koulutusalojen tarpeista lähtien.
- Käytössä on mm. IT-palveluiden ylläpitämiä tietokoneluokkia ja -kärriä sekä itse ylläpidettyjä Chromebook-laitteita ja laboratorioskoneita. Selvitetään mahdollisuuksia henkilökohtaiseen Windows-laitteeseen.
- Varhaiskasvatuksen opettajille tarvitaan henkilökohtainen laite. Käynnistetään henkilökohtaisten iPadien hankinnat (näppäimistökuorella) kaikille varhaiskasvatuksen opettajille. Projektin edetessä selvitetään myös muiden vakan henkilöstöryhmien tarve henkilökohtaiselle laitteelle.
- Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuus sekä IT-palvelut seuraavat aktiivisesti päätelaite-ekosysteemin kehitystä, mm. Win 11 SE for Education ja Chrome OS. Varataan mahdollisuus vaihtaa esim. perusopetuksessa laitetyypistä toiseen pedagogisin ja taloudellisin perustein suunnitelmakauden aikana.
- Laitteiden elinkaari optimoidaan mahdollisimman kustannustehokkaaksi, kuitenkin laitteiden toimivuus varmistaen. Tarvittaessa selvitetään laitteiden hankintaa palveluna.

- Perusopetuksen päätelaiteprojektissa 2017-2019 luotu malli jatkuu: henkilökohtaiset laitteet luokkien 4-9 oppilailla ja luokilla 1-3 yhteiskäyttölaitteita 1 laite per 3 oppilasta. Laitteivalikoima pysyy lähtökohtaisesti ennallaan. Tietokoneluokkia ja -kärriä ylläpidetään vain poikkeustapauksissa.
- Opiskelijoiden omien laitteiden hyödyntäminen on mahdollista oppivelvollisuuslain asettamissa rajoissa. Erityisesti perusopetuksessa asiasta on sovittava erikseen huoltajien kanssa.
- Henkilökunnan omien laitteiden käyttö mahdollistetaan tietoturvaliikkeen asettamissa rajoissa.

4.3 Opetuksen verkkopalvelut

- Noudatetaan sovellusten käyttöönotossa tiukkaa pedagogista harkintaa. Panostetaan laatuun määrän sijaan.
- Pyritään määrätietoisesti tilanteeseen, että kukin henkilö pystyy toimimaan yhdellä käyttäjätunnuksella ja salasanalla. Henkilöstön osalta tämä koskee myös hallinnon palveluita.

- Panostetaan jo laajasti käytössä oleviin palveluihin (yksi tai useampi palvelualue) ja kehitetään niitä. Vältetään pirstoutumista mm. korostuneiden vastuukysymysten vuoksi.
- Kasvatuksessa ja opetuksessa käytetään vain opetukseen hyväksytyjä sovelluksia. Jalkautetaan uusi toimintamalli käyttöön ja toimitaan sen mukaisesti.
- Sovelluksia otettaessa käyttöön kiinnitetään erityistä huomiota tietosuoja-, tietoturva- ja hankintaohjeistuksiin sekä muihin vastuukysymyksiin (mm. sovelluksen omistaja).
- Kokeillaan tekoälyä hyödyntävien sovellusten mahdollisuuksia.
- Järjestetään sijaisille mahdollisuus käyttää digitaalisia palveluita aina kun teknisesti mahdollista.
- Otetaan perusopetuksessa ja lukiossa käyttöön DigiOne-palvelukokonaisuus ja mm. sen opetuksen palvelu.
- Varhaiskasvatuksessa toteutetaan pedagogista dokumentointia digitaalisin välinein, esim. eVAKA ja Teams.
- Käytetään myös digitaalisia materiaaleja ja kokeillaan niitä ennakkoluulottomasti.
- Hyödynnetään digitaalisten järjestelmien keräämää tietoa oppimisesta ja oppimisanalytiikkaa aikaisempaa enemmän.

- Mikäli perusopetuksessa siirrytään Chromebook-laitteiden käyttöön suunnitelmakauden aikana, käyttöön otetaan myös Google Workspace for Education.

4.4 Esitystekniikka

Opetustilan esitystekniikan varustelu AV-konseptin mukaisesti

- Kosketusesitysnäyttö, 86” tai suurempi (erikoistarpeissa laserdataprojektori)
- Stereoäänentoisto, aktiivikaiuttimet/soundbar tai sisäänrakennettu riittävän laadukas äänijärjestelmä
- Kaapeloitu kuvan- ja äänensiirto
- Täydentävänä langaton kuvan- ja äänensiirtomahdollisuus opettajan ja oppijan mobiililaitteelta esitysnäytölle (optio)
- Dokumenttikamera (tarvittaessa)
- USB-telakka tietokoneelle
- AV-valitsin

Kuvaus koskee tyypillistä n. 60 m² opetustilaa. Varhaiskasvatuksen tiloissa käytetään 65” kosketusesitysnäyttöjä.

esitystekniikka valitaan tilan ja käyttäjäryhmän kannalta tarkoituksenmukaisesti noudattaen Turun kaupungin AV-konseptia ja AV-suunnittelumallia. Laitekokonaisuudet ja niiden asennus- ja huoltopalvelut hankitaan Turun kaupungin AV-palvelun kautta. Teknologian kehittyessä pyritään yksinkertaistamaan laitekokoonpanoja, jolloin AV-konseptia voidaan päivittää.

4.5 Nostot ja toimenpide-ehdotukset lukuun 4

Tietoverkot

Valmistelussa on tietoliikennepalvelujen kilpailutus. Hankinnassa ja käyttöönotossa on kriittisen tärkeää käydä jatkuvaa dialogia kasvatuksen ja opetuksen (käyttäjä) kanssa, jotta palveluntarjoajan toteuttamat tietoverkot palvelevat hyvin kasvatuksen ja opetuksen moninaisia tarpeita.

Verkkojen tietoturvallisuuden pitää olla korkealla tasolla, mutta suojausmekanismit eivät saa estää tai haitata opetustyötä. Huomioitava aina myös opettajien OVTES:n edellyttämä mahdollisuus paikkariippumattomaan työhön.

Abitti 2 lisää vaatimuksia lukiokiinteistöjen tietoverkoille jo lukuvuonna 2025 -2026.

Langaton kuvansiirtoteknologia on kehittynyt ennakoitua hitaammin ja sisältää edelleen epävarmuustekijöitä. Se toimiikin toistaiseksi lähinnä täydentävänä ominaisuutena. Langallista kuvansiirtoa tarvitaan yhä.

Verkkoliikenteen priorisoinnille ei toistaiseksi ole ollut tarvetta (punainen liikennevalo).

- ➔ **Uudet tietoverkot on rakennettava niin, että ne sallivat kaikki tarvittavat laitetypit ja niihin liittyminen on yksinkertaista.**
- ➔ **Koulukiinteistöjen sisäverkkoja ja runkoyhteyksiä on parannettava. (1 Gt). Priorisoidaan lukiokiinteistöjä, jotta ne vastaavat Abitti 2 -koejärjestelmän (YTL) vaatimuksia.**
- ➔ **Pilvipalveluiden käyttö on jatkuvasti lisääntynyt, mm. kaupungin pilvistrategian myötä. Myös oppimateriaalit ovat pilvessä. Yhteyksien ulkoverkkoon pitää olla ruuhkattomia ja vikasietoisia.**
- ➔ **Konsernihallinnon ja tietohallinnon on aina huomioitava KOPAn käyttäjät aina, kun kehitetään uusia henkilöstölle tarkoitettuja palveluita.**
- ➔ **Tietoturva-vaatimuksista huolimatta joustava käytettävyys korostuu kasvatus- ja opetussektorilla. Palveluihin on päästävä myös kotoa ja mm. ulkomailta, sekä opetushenkilöstön että eri-ikäisten oppilaiden ja opiskelijoiden.**

Päätelaitteet

Siirtymä oppilas/opiskelijalaitteiden pilvihallintaan on edennyt suunnitellusti.

Lukiolaiskannettavien lisäksi myös 2023 ja 2024 hankitut yläkoululaisten laitteet ovat pilvihallittuna. Ensi vuoden hankintojen myötä koko yläkoulun laitekanta on Intunessa.

Huoltajien halu rajoittaa oppilaslaitteiden käyttöaikaa ja -tapoja nousee keskusteluun aika ajoin. Samoin tarve sisällönsuodatuksen tyyppisille ominaisuuksille. Mahdollisuuksiamme rajoittavat hallintajärjestelmien ominaisuudet.

Pääosin taloudellisista syistä uhkana henkilökohtaisten laitteiden käyttöönotto vasta 5. luokalla. Koulujen kantaa asiaan (mm. pedagogiset näkemykset) on selvitetty TOP-keskuksen kartoituksella.

TAI:n opiskelijoiden varustaminen kierrätetyillä Chromebook-laitteilla on edennyt hyvin ja vakiintunut toimintatavaksi.

Varhaiskasvatuksen opettajien varustaminen on käynnistynyt ja edennyt. Vuosina 2023-2024 noin 330 (150+180) laitetta näppäimistökuorineen on toimitettu ja otettu käyttöön. TOP-keskus on tukenut päiväkoteja digivälineillä toteutettavassa pedagogisessa dokumentoinnissa.

ADTURKU-koneista OPAS-koneisiin siirtyminen on viivästynyt IT-kehittämisesurssien niukkuuden vuoksi. Tämä viivästyttää muiden asioiden etenemistä.

Kustannuspaineissa uhkana hankintojen väheneminen ja laitekannan ikääntyminen.

- ➔ **Oppilaiden ja opiskelijoiden päätelaitteivalikoima palvelee nykytarpeita hyvin. Pyritään turvaamaan tilanne kustannuspaineista huolimatta.**
- ➔ **Chromebookien käyttö edellyttää, että Google Workspace for Education pysyy käytössä toisella asteella.**
- ➔ **Mikäli henkilökohtaisten laitteiden käyttöönotto siirtyy 5. luokalle, hankitaan lisää yhteiskäyttölaitteita luokille 1-4.**

- ➔ Varhaiskasvatuksessa olisi tarve nostaa iPadien hankintamääriä, jotta loputkin opettajat saadaan varustettua henkilökohtaisella iPadilla ja lasten laitteet eivät ikäänny liikaa.
- ➔ Kiirehditään edu-käyttäjien siirtymää ADTURKU-koneista OPASHK-koneiksi.
- ➔ Päivitetään kaikki Windows-työasemat Windows 11 -käyttöjärjestelmään mahdollisimman pikaisesti. Selvitetään pilvihallinnan laajentamista opettajalaitteille.
- ➔ Luotettu ja hallittu laite työhön ja opiskeluun on aikaisempaa tärkeämpi viime aikoina tehtyjen tietoturvatukennusten (mm. monivaiheinen tunnistautuminen) vuoksi.
- ➔ Arvioidaan lukiolaislaitteelle tarvittavat ominaisuudet uudelleen, kun Abitti 2 -vaatimukset ovat tarkentuneet.

Opetuksen verkkopalvelut

Sovellusmäärää erityisesti iPadien kohdalla on onnistuttu supistamaan. Sovellusten hyväksyntäprosessi on palvelualueilla aikaisempaa tunnetumpi, mutta edelleen yksiköt saattavat hankkia sovelluksia ennen kuin ne on tarkistettu ja hyväksytty opetuskäyttöön. Lisäksi ei vielä ole sisäistetty kaikilta osin, että henkilötietojen käsittely vaatii sopimusta (DPA) kaupungin ja toimijan välillä.

Tietohallinto on uudistunut 1.10.2024 alkaen. Tällä on vaikutuksia sovellusten omistajuuteen ja hankintoihin.

Tekoälypalveluille olisi kysyntää, mutta opetuskäyttöön soveltuvia palveluita on toistaiseksi hyvin vähän.

DigiOnen käyttöönotto on viivästynyt, mutta kehitystyö jatkuu viiden kaupungin ja Tieran voimin.

Google Workspace for Educationia koskeva selvitysprojekti on käynnissä. Moodle-palvelut pitää kilpailuttaa uudelleen 2025 aikana.

Edustore on uudistunut 2024 alusta ja toimii nyt lähinnä hankintakanavana.

- ➔ **Jatketaan tiedottamista ja neuvomista sovellusten hyväksynnästä opetuskäyttöön ennen hankintoja.**
- ➔ **Selvitetään, miten uusi tietohallintomalli vaikuttaa opetuksen verkkopalveluiden ja sovellusten hankintaan ja omistajuuteen.**
- ➔ **Pyritään ottamaan generatiivista tekoälyä opetuksen ja oppimisen työkaluksi heti kun mahdollista.**
- ➔ **Varmistetaan Google-palvelujen jatkuvuus ja riittävä tietoturvan ja -suojaus taso.**
- ➔ **Kilpailutetaan Moodle-palvelut ja siihen liittyen tarkastellaan Moodle-palveluiden kokonaisuutta 2026 alkaen.**

Esitystekniikka

Esitystekniikkaa on uudistettu voimallisesti viime vuosina. Osasytässä on runsas uudisrakentaminen ja väistötilojen vaatimat AV-ratkaisut.

AV-palvelukonsepti on tuotannossa. Tieran lähituen rooli kasvanut AV-ongelmien selvittämisessä. Kaupungin AV-tiimi toimii hyvin pienin resurssein.

Luokkahuoneiden esitystekniikkakonsepti on melko monimutkainen ja on noussut toiveita sen yksinkertaistamisesta.

Uutta info-tv-palvelua (iDiD) ollaan ottamassa käyttöön lähiaikoina.

- ➔ Kokeillaan yksinkertaistettua luokan esitystekniikkaa muutamassa kohteessa poistamalla AV-valitsin, jolloin kuva siirtyy suoraan telakasta esitysnäyttöön. Dokumenttikamera voidaan kytkeä tietokoneeseen ja Apple TV suoraan esitysnäyttöön.
- ➔ Esitetään toive, että tietohallinnon AV-tiimin resursointia vahvistetaan.
- ➔ Henkilöstön kouluttaminen esitystekniikan käyttöön on edelleen tärkeää, jotta laiteinvestoinnit tulevat tehokkaaseen käyttöön.

5 Tuki

- Kehitetään TVT-vastaavajärjestelmää kaikilla asteilla.
- Järjestetään TVT-vastaaville ja digitutoreille suunnattua koulutusta, myös tarvittaessa eri kouluasteille kohdennetusti. Mahdollistetaan vertaisoppiminen.

- Selvitetään mahdollisuuksia uudenlaisiin teknisen tuen muotoihin (esim. TAI Digituki), jolloin TVT-vastaavien ja digitutorien aikaa vapautuu pedagogiseen tukeen.

- Tarkennetaan TVT-vastaavien ja digitutorien rooleja.
- Vakiinnutetaan keskitetty digitutortoiminta varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja perusopetuksessa.
- Perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa laajennetaan oppilaiden ja opiskelijoiden vertaistukitoimintaa.
- Varmistetaan suunnitelmakauden aikana, että tuen resursointi on riittävä tarpeeseen nähden ja tehdään tarvittaessa lisäpanostuksia, esim. Abitti-koejärjestelmään liittyvään tekniseen tukeen liittyen.

5.1 Nostot ja toimenpide-ehdotukset lukuun 5

Yksikkökohtaisten TVT-vastaavien ja digitutorien järjestelmä on melko vakiintunut. Toimenkuvien tarkentaminen vaatii kuitenkin jatkuvaa huomioita.

Keskitetty digitutortoiminta on supistunut ja supistumassa edelleen, kun hankerahoituksella palkattua henkilöstöä ei tässä taloustilanteessa voida palkata pysyväksi resurssiksi. Perustason palvelu kuitenkin toimii vakinaisilla resursseilla.

TOP-keskuksen AV-suunnittelija toimii 1.10.2024 alkaen tietohallinnon alla.

- ➔ **Pyritään varmistamaan riittävä pedagogisen tuen taso yksiköissä ja keskitetysti talouspaineista huolimatta.**
- ➔ **Pyritään saamaan rahoitusta digitutoroinnin lisäämiseen.**
- ➔ **Varmistetaan, että tietohallintoon siirtyneen AV-suunnittelijan työpanos jatkossakin suuntautuu enimmäkseen opetuksen tiloihin.**
- ➔ **Selkeytetään rooleja ja tehtävänkuvia mm. koulutuksissa.**

6 Henkilöstön osaamisen kehittäminen

- Opettajat tutustuvat TVT-osaamisen tavoitteisiin, VaSu/EOPS/OPS lisäksi mm. digipolut.
- Uusi henkilöstö osallistuu TVT-perehdytykseen ja aktiivisesti muuhun TVT-koulutukseen työsuhteen alkaessa.
- Jokainen opettaja osallistuu lukuvuosittain TVT-täydennyskoulutukseen ja kehittää jatkuvasti osaamistaan.
- Opettaja määrittää omat osaamistarpeensa yhdessä lähijohtajan kanssa TaKe-keskustelussa tai muussa kahdenvälisessä tilanteessa.
- Lähijohtaja varmistaa, että vähimmäistavoite toteutuu jokaisen kohdalla kunkin omalla tasolla ja järjestää mahdollisuuden osallistua koulutukseen. Hyödynnetään käytössä olevia järjestelmiä seurantaan.
- Yksiköiden toimintakulttuuria kehitetään siten, että se mahdollistaa ja toteuttaa opettajien välisen TVT-osaamisen jakamista.
- Jokainen työntekijä opettelee aktiivisesti käyttämään uusia palveluita, kuten DigiOne ja eVAKA, jotta niistä saadaan maksimaalinen hyöty.
- Lähijohtaja varmistaa, että henkilöstö ja oppilaat osallistuvat osaamisen arviointiin liittyviin yhteisiin kartoituksiin.
- Lähijohtajat mahdollistavat myös etäkokouksina toteutettaviin koulutuksiin osallistumisen, työaikana.
- Lisätään mahdollisuuksia verkkopohjaiseen itseopiskeluun henkilöstön TVT-osaamisen kehittämisessä.

6.1 Nostot ja toimenpide-ehdotukset lukuun 6

Lähijohtajan rooli osaamisen kehittämisen johtamisessa ja sen toteutumisessa on avainasemassa. Yksiköiden ja palvelualueiden väliset erot ovat suuria opettajien TVT-koulutukseen ohjaamisessa. Tavoitteeseen, jonka mukaan jokainen opettaja osallistuu lukuvuosittain TVT-koulutukseen ei ole päästy kaikissa yksiköissä, joskin toisaalta joissain yksiköissä asiaan on panostettu merkittävästi ja tavoitettakin enemmän.

Oman työnantajankaan järjestämään koulutukseen ei aina pääse osallistumaan tasapuolisesti eri yksiköistä. Tähän voi vaikuttaa mm. sijaispula. Koulutusten saavutettavuutta on lisätty tarjoamalla sekä lähi- että etäkoulutusta ja myös koulutusten kestoja on pääsääntöisesti supistettu osallistumisen helpottamiseksi. Toisaalta tämä kaventaa yksittäisen koulutuksen pedagogista antia.

Itsenäisesti suoritettavien verkkokurssien tarjoamista on kokeiltu, mutta opettajien kiinnostus vaikuttaa vähäisemmältä verrattuna reaaliaikaisiin lähi- tai etäkoulutuksiin.

Vuonna 2024 TOP-keskus on käynnistänyt peruskoulujen kanssa uutta toimintatapaa, jossa kartoitetaan koulu- ja opettajakohtaisesti digipolkuihin liittyvät osaamisen kehittämistarpeet ja sovitaan yhdessä toimenpiteistä koulun johdon kanssa.

Opettajien Opeka-kyselyyn alkuvuonna 2024 vastasi 581 opettajaa perusopetuksesta, lukiokoulutuksesta ja ammatillisesta koulutuksesta.

- ➔ Kaikkien lähijohtajien pitää mahdollistaa ja roolissaan varmistaa, että kaikki oman yksikön opettajat osallistuvat TVT-koulutukseen tavoitteen mukaisesti.
- ➔ Tavoite- ja kehityskeskusteluissa ja toimenpiteitä kirjattaessa huomioidaan myös henkilön TVT-osaaminen ja sen kehittäminen.
- ➔ TOP-keskus jatkaa toimintatapaa, jossa yksikkö- ja opettajakohtaisesti selvitetään osaamistarpeita ja sovitaan toimenpiteistä.
- ➔ Omassa yksikössä on paljon osaamista. Kehitetään mallit sen jakamiseen yksikön arkeen sopivalla tavalla.
- ➔ Lähijohtaja ja TVT-vastaava varmistavat yksikkötasolla, että Opeka-, Oppika- ja Vopeka-kartoituksiin saadaan vastaus koko kohderyhmältä.
- ➔ Varhaiskasvatuksen johtajien Jopeka pyritään ottamaan systemaattisesti käyttöön.

7 Arviointi ja päivittäminen

TVT-suunnitelman toteutumisen keskeisinä välineinä toimivat Opeka/Oppika/Ropeka/Vopeka-kartoitukset sekä erilaiset kansalliset selvitykset.

- ➔ Arvioinnin luotettavuuden parantamiseksi tarvitaan em. kartoituksiin korkea vastausprosentti.
- ➔ Seuraava tilanneraportti laaditaan syksyllä 2025.